

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
From: (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Thur 4/16/2020 4:15:20 PM
Subject: FW: Publieke opinie over corona apps & tips van een expert
Received: Thur 4/16/2020 4:15:21 PM

TI

Van: (10)(2e) (10)(2e) @minaz.nl
Verzonden: donderdag 16 april 2020 14:22
Aan: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minaz.nl
Onderwerp: Publieke opinie over corona apps & tips van een expert

Hi allen,

Hieronder kort enkele inzichten uit onderzoek dat we zelf hebben gedaan afgelopen weekend in de DPC community Nederland denkt mee over de inzet van apps om corona te bestrijden.

Ook kort de inzichten uit een onderzoek dat is gedaan door EenVandaag op 8 en 9 april.

- Een meerderheid lijkt de inzet van apps te steunen. Het tegengaan van de verspreiding van het virus en de versoepeling van maatregelen zijn hiervoor de belangrijkste argumenten. Er zijn wel zorgen over privacy bij een minderheid.
- Inzet van een app die je contacten bijhoudt met bluetooth technologie wordt gesteund door 60%, 28% is tegen. 59% zegt een dergelijke app te downloaden. Verplichting van gebruik van apps wordt door 53% als een slechte zaak beschouwd. 55% vindt dat er concessies gedaan mogen worden aan privacy. Een app waarin je je medische gegevens kunt opgeven en contact kan worden gelegd met een arts wordt door 70% gesteund, 63% zegt deze app wel te downloaden. Het Zuid Koreaanse type app, waarbij gegevens van coronapatiënten worden gepubliceerd wordt door 38% gesteund, 53% is daar geen voorstander van. (1 Vandaag)
  - Binnen de community Nederland denkt mee staan de meeste leden open voor het idee voor het gebruik van apps om het corona virus in te dammen. Ze vinden het goed dat de overheid nieuwe manieren uitprobeert als hiermee de verspreiding van het virus tegen gegaan kan worden. Ze hopen vaak ook dat hiermee maatregelen versoepeld kunnen worden.
  - Maar er zijn ook een aantal leden die er negatief over zijn en aangeven dat zij een app absoluut niet gaan gebruiken. Privacy is de belangrijkste reden, meestal wordt niet toegelicht wat ze in dit opzicht precies bedoelen met 'privacy'.
  - Er zijn ook een aantal leden die aangeven dat het nog te vroeg is om hier een mening over te geven want het is nu niet bekend om wat voor apps het gaat en hoe het gaat werken. (Nederland denkt mee community).

Verder zat er in de community nog iemand die **10 jaar ervaring heeft met het ontwikkelen van apps**. De moeite waarde om zijn advies te lezen:

Ik ben zelf ontwikkelaar van apps voor iPhone en iPad, met meer dan 10 jaar ervaring.

Ik vind het heel goed dat de overheid apps wil gaan gebruiken voor de volksgezondheid. Het is modern en biedt talloze mogelijkheden, niet alleen voor Corona maar ook voor allerlei andere onderwerpen.

Ik zou de apps dan ook zeker gaan gebruiken maar wel als het ook voordeel voor mijzelf heeft. Als een app alleen voor surveillance of het puur verzamelen van data wordt ingezet, heb ik er geen voordeel van en zou ik niet zo gauw meewerken.

Als ik in de app zelf kan zien of ik bijvoorbeeld in een besmet gebied ben geweest of in contact met een besmet persoon, en daarvan bijvoorbeeld informatie of een notificatie krijg, waarbij wordt aangegeven wat ik nu moet doen, dan heeft zo'n app dus voordeel voor mijzelf en zou ik hem gebruiken.

De voorwaarden waaraan een app moet voldoen zijn daarnaast nog:

- 1) privacy
- 2) gebruiksgemak

Privacy kan heel eenvoudig met technische manieren worden gewaarborgd. Bijvoorbeeld door de verzamelde data op het toestel zelf te laten staan (en dus niet integraal door te sturen naar een centraal systeem of server), waarbij uitsluitend sleutels naar een centraal systeem worden verstuurd. Dus geen surveillance, maar privacy-vriendelijke en geanonimiseerde data. Gebruiksgemak (en user experience) kan ook heel goed, maar bij de overheids apps die er nu zijn zie ik te vaak dat er geen of weinig aandacht aan gegeven is. De informatie en functionaliteiten worden kaal en onhandig in een app gepropt, alsof het een website is. De overheid geeft duidelijk weinig geld uit aan UX/UI design, wat ook zichtbaar is op allerlei websites van de overheid. Hier zou bij de Corona app eens een keer aandacht voor moeten komen.

Graag wijs ik de overheid op de unieke samenwerkingen van Apple en Google op het gebied van "Corona tracking": <https://nos.nl/artikel/2330078-google-en-apple-bouwen-corona-tracking-in-op-smartphones.html>
 Het bovenstaande nieuws artikel is nogal non-technisch en dus niet volledig. Een iets technischer uitleg hier: <https://techcrunch.com/2020/04/10/apple-and-google-are-launching-a-joint-covid-19-tracing-tool/>
 Deze bedrijven werken aan een systeem voor "contact tracing". Dit gaat dus niet specifiek over Corona, maar er wordt op anonieme manier bijgehouden (via o.a. Bluetooth) bij wie de drager van het telefoontoestel de afgelopen periode allemaal in de buurt is geweest. Hierbij worden uitsluitend getallen gebruikt, dus geen namen, telefoonnummers of adressen. Anoniem dus!
 Deze gegevens blijven alleen maar op het toestel staan en worden niet naar een centraal punt gestuurd. De gebruiker die een diagnose heeft gekregen dat hij bijvoorbeeld Covid-19 heeft, (maar denk ook aan andere zaken zoals geslachtsziekten) kan dit aangeven op zijn toestel. Het systeem kan dan traceren welke andere toestellen in de buurt zijn geweest en daar een notificatie naar toe sturen.
 Hierbij kan men dus ANONIEM doorgeven dat men besmet is, en andere gebruikers krijgen dus ANONIEM te zien of te horen dat ze met iemand in contact zijn geweest die besmet is. Men kan niet zien WIE het was.

Ik zou de overheid TEN STRENGSTE willen adviseren om dit systeem van Apple en Google te gaan gebruiken en niet om zelf iets te bouwen. In de EU zijn nu al meerdere landen die zelf een systeem willen bouwen, en dat zou betekenen dat de werking van deze systemen bij de landsgrenzen ophouden (fragmentatie).
 Ziektes houden niet op bij de landsgrenzen. En ook niet bij de grenzen tussen Android en iOS. Het is daarom extreem bewonderenswaardig dat Apple en Google hierbij samenwerken.
 Het feit dat Apple meewerkt zegt mij voldoende over de privacy en veiligheid; Apple heeft dit hoog in het vaandel staan. Dat Google hieraan meewerkt is uniek te noemen, want zij hebben een groot financieel belang bij het ONTBREKEN van privacy.

Hopelijk hebben jullie hier iets aan of kunnen jullie het doorsturen naar mensen die zich hiermee bezig houden.

Groet,

(10)(2e)

(10)(2g)

.....
Dienst Publiek en Communicatie
Ministerie van Algemene Zaken
 Buitenhof 34 | 2513 AH | Den Haag
 Postbus 20006 | 2500 EA | Den Haag

(10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) @minaz.nl

www.rijksoverheid.nl/dpc

<https://www.linkedin.com/in/> (10)(2e)

Vrij op (10)(2g)